

Uchwała Nr 18/S/2024
Składu Orzekającego Nr 3
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy
z dnia 22 kwietnia 2024 r.

w sprawie: wyrażenia opinii o przedłożonym przez Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy za 2023 r. wraz z informacją o stanie mienia Gminy.

Działając na podstawie art. 13 pkt 5 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), art. 267 ust. 3 w związku z art. 270 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) oraz Zarządzenia Nr 19/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 6 listopada 2023 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i zakresu ich działania,

Skład Orzekający Nr 3 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, w osobach:

<i>Przewodniczący:</i>	<i>Andrzej Tatkowski</i>
<i>Członkowie:</i>	<i>Krzysztof Olczak</i>
	<i>Dariusz Trzcíński</i>

uchwalił, co następuje:

zaopiniować **pozytywnie** sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Mrocza za 2023 r. wraz z informacją o stanie mienia Gminy, wnosząc **uwagi** zamieszczone w uzasadnieniu.

U z a s a d n i e

Zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm. - dalej ustawa) Burmistrz Miasta i Gminy Mrocza przedłożył Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Bydgoszczy w dniu 2 kwietnia 2024 r. Zarządzenie Nr 0050.52.2023 z dnia 29 marca 2024 r., do którego dołączono sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 r. oraz informację o stanie mienia (dalej - Sprawozdanie).

Dokonując analizy sprawozdania Skład Orzekający uwzględnił wymogi formalno-prawne wynikające z art. 267 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz art. 269 ustawy oraz zgodność danych ujętych w sprawozdaniu ze sprawozdaniami budżetowymi i sprawozdaniami w zakresie operacji finansowych oraz z uchwałą budżetową Gminy Mrocza wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.

Z przedłożonego przez Burmistrza sprawozdania z wykonania budżetu oraz sprawozdań budżetowych wynika, że w 2023 r. Gmina uzyskała dochody w kwocie 60 764 313,98 zł, co stanowi 96,45% planu określonego w wyniku zmian budżetu. Wykonanie dochodów budżetowych zostało przedstawione w formie tabelarycznej i opisowej z podaniem przyczyn odchyień w stosunku do wielkości planowanych. Gmina osiągnęła w 2023 r. dochody niższe o 4 175 602,78 zł od zrealizowanych w 2022 r.

Wielkości dochodów budżetowych zarówno po stronie planu i wykonania są zgodne z danymi wynikającymi ze sprawozdań budżetowych Rb-NDS i Rb-27S.

Struktura osiągniętych dochodów ogółem budżetu w 2023 r. przedstawia się następująco:

- subwencja ogólna - 24 456 408,15 zł, tj. 40,24% dochodów ogółem,
- dotacje i środki - 20 484 417,20 zł, tj. 33,71% dochodów ogółem,
- dochody własne - 15 823 488,63 zł, tj. 26,05% dochodów ogółem.

Dochody bieżące zrealizowano w wysokości 50 699 529,66 zł, tj. 98,63% wielkości planowanych.

Do najwyższej wykonanych bieżących dochodów własnych należą:

- podatek dochodowy od osób fizycznych - 4 162 423,00 zł, tj. 100,00% planu,
- podatek od nieruchomości - 3 122 468,31 zł, tj. 99,78% planu,
- podatek rolny - 1 689 046,75 zł, tj. 98,63% planu.

Dochody majątkowe zrealizowano w kwocie 10 064 784,32 zł, co stanowi 86,77% planu. Na osiągnięte dochody majątkowe Gminy złożyły się dochody z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na inwestycje w kwocie 9 609 843,44 zł, tj. 86,22% planu oraz dochody własne w kwocie 454 940,68 zł, tj. 100,11% planu, w tym ze sprzedaży majątku w kwocie 447 126,95 zł, tj. 100,16% planu. W przedłożonym Sprawozdaniu Burmistrz podał przyczyny odchylenia od poziomu wykonania dochodów względem wielkości planowanych.

Na koniec 2023 r. zaległości wykazane w sprawozdaniu oznaczonym symbolem Rb-27S wyniosły 4 074 114,01 zł, co stanowi 6,70% dochodów ogółem, w tym podatkowe w kwocie 514 549,47 zł. *Negatywnym zjawiskiem w ocenie Składu Orzekającego jest wzrost zaległości budżetowych ogółem o kwotę 155 230,19 zł w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, w tym podatkowych o kwotę 9 532,70 zł.* W sprawozdaniu wykazano wyniki podjętych działań windykacyjnych. Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-PDP w 2023 r. organ podatkowy Gminy Mroczka nie wydał decyzji o umorzeniu zaległości podatkowych.

Wydatki budżetowe ogółem wykonano w 2023 r. w wysokości 66 414 598,04 zł, tj. na poziomie 94,33% planu. Gmina w 2023 r. wydatkowała o 296 510,51 zł więcej środków niż w roku 2022. Wykonanie wydatków budżetowych zostało przedstawione w formie tabelarycznej i opisowej z podaniem przyczyn odchylenia w stosunku do wielkości planowanych. Wielkości wydatków budżetowych, zarówno po stronie planu i wykonania są zgodne z danymi wynikającymi ze sprawozdań budżetowych Rb-NDS i Rb-28S.

Wydatki bieżące w kwocie 52 125 475,85 zł stanowią 78,48% ogółu wydatków. Natomiast wykonanie wydatków bieżących w stosunku do planu stanowi 95,03%. W zrealizowanych wydatkach bieżących największy udział mają wynagrodzenia i składki od nich naliczone w kwocie 21 248 613,23 zł (31,99% wydatków ogółem, wykonanie 97,65% planu), wydatki związane z realizacją statutowych zadań w kwocie 13 923 446,17 zł (20,96% wydatków ogółem, wykonanie 88,56% planu), świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 8 017 123,99 zł (12,07% wydatków ogółem, wykonanie 97,56%) oraz dotacje na zadania bieżące w kwocie 6 701 063,78 zł (10,08% wydatków ogółem, wykonanie 98,24% planu). Wydatki tytułem obsługi długu zostały zrealizowane w kwocie 2 179 606,63 zł.

Wydatki majątkowe zrealizowano w kwocie 14 289 122,19 zł, co stanowi 21,52% ogółu wykonanych wydatków, w tym inwestycyjne w kwocie 12 817 534,54 zł. Plan wydatków majątkowych wykonano w 91,87% planu, w tym inwestycje i zakupy inwestycyjne w wysokości 12 817 534,54 zł (91,02% planu) oraz zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego w kwocie 1 471 587,65 zł.

Wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego wyniosły w 2023 r. kwotę 447 266,34 zł.

W objaśnieniach do sprawozdania zawarto dane o zrealizowanych dochodach na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów z udziałem środków Unii Europejskiej oraz poniesionych wydatkach.

W wyniku realizacji dochodów i wydatków budżet Gminy Mrocza za 2023 r. zamknął się deficytem budżetu w kwocie 5 650 284,06 zł, przy planie w wysokości 7 403 391,91 zł. Gmina zrealizowała przychody ogółem w wysokości 7 773 391,91 zł, w tym środki z tytułu lokat dokonanych w latach ubiegłych w kwocie 3 000 000,00 zł, niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy w kwocie 3 249 966,05 zł oraz wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 1 523 425,86 zł.

Ze sprawozdania Rb-NDS wynika, że rozchody budżetu w omawianym okresie wyniosły 370 000,00 zł, tj. 100,0% planu w całości z tytułu spłat zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnych.

Jak wynika z Rb-Z – kwartalnego sprawozdania o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji na koniec 2023 r. kwota zobowiązań Gminy zaliczanych do tytułów dłużnych wyniosła 24 920 427,53 zł, co stanowi 41,01% w relacji do wykonanych dochodów, w tym zobowiązania wymagalne w kwocie 0,02 zł. W omawianym okresie sprawozdawczym Gmina nie udzieliła poręczeń i gwarancji.

Jednostka spełniła normę określoną art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w zakresie limitu obsługi zadłużenia, a także wymóg zawarty w art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1964) w zakresie łącznej kwoty długu w latach 2023-2025. *Z danych wykazanych w sprawozdaniach budżetowych oraz sprawozdaniu opisowym wynika, że wynik operacyjny (dochody bieżące – wydatki bieżące) zamknął się wielkością ujemną w wysokości 1 425 946,19 zł, przy planie ujemnym w wysokości 3 450 415,74 zł. Skład Orzekający przypomina o wymogu wynikającym z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1927 z późn. zm.), z którego wynika, że w latach 2022-2025 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, pod warunkiem że w latach 2022-2025 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach. Poza tym Skład Orzekający wskazuje, iż nadwyżka operacyjna to wskaźnik obrazujący sytuację finansową w samorządzie, zdolność do spłaty rat od zaciągniętych kredytów, pożyczek czy wyemitowanych obligacji oraz możliwości samodzielnego finansowania inwestycji. W ocenie Składu Orzekającego przy tak znacznym poziomie zadłużenia wg stanu na koniec 2023 r. i braku dodatkowo nadwyżki operacyjnej budżetu (dochody bieżące – wydatki bieżące) zaciąganie w kolejnych latach budżetowych długoterminowych zobowiązań zwrotnych zaliczanych do tytułów dłużnych wpłynie bardzo niekorzystnie na sytuację finansową Gminy Mrocza, co może*

skutkować w przyszłości utratą płynności finansowej gminy. Wskazany jest podjęcie w kolejnych latach budżetowych takich działań, które doprowadzą do uzyskania znacznych nadwyżek operacyjnych budżetu (dochody bieżące–wydatki bieżące) przeznaczonych na finansowanie inwestycji oraz spłatę zobowiązań.

Dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły 200 688,54 zł, natomiast wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym osiągnięto w kwocie 60 211,12 zł. Wydatki budżetu na realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wyniosły 289 534,93 zł.

Wpływy związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska za 2023 r. wyniosły 5 106,01 zł. Na zadania związane z ochroną środowiska wydatkowano kwotę 140 840,25 zł.

Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 2 646 876,32 zł. Na zadania jednostki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w omawianym okresie sprawozdawczym wydatkowano kwotę 2 840 653,81 zł. *W związku z tym, że osiągnięte wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie pokryły w 2023 r. poniesionych kosztów z tego tytułu, Gmina Mrocza, na mocy uchwały Nr XLI/321/2021 z dnia 29 listopada 2021 r., w myśl postanowień art. 6r ust. 2da pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399) pokryła część kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.*

Gmina Mrocza w 2023 r. wykazała wykorzystanie w roku budżetowym środków pieniężnych pochodzących z poszczególnych tytułów, w odniesieniu do których odrębne ustawy wskazują imiennie wymienione wydatki jakie mają być z nich sfinansowane.

Skład Orzekający nie stwierdził rozbieżności pomiędzy danymi ujętymi w sprawozdaniu, a wielkościami wykazanymi w sprawozdaniach budżetowych oraz w uchwale budżetowej. Plan dochodów i wydatków budżetu wykazany w sprawozdaniu uwzględnia zmiany wynikające z uchwał i zarządzeń organów Gminy.

Załączona do sprawozdania z wykonania budżetu informacja o stanie mienia Gminy wypełnia kryteria określone w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

W sprawozdaniu odniesiono się także do stopnia zaawansowania realizacji programów wieloletnich oraz upoważnień udzielonych organowi wykonawczemu w uchwale budżetowej.

Wobec powyższego zaopiniowano jak w sentencji.

*Andrzej Tatkowski
Przewodniczący Składu Orzekającego*

Pouczenie:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, ul. Św. Trójcy 35, w terminie 14 dni od daty otrzymania opinii.

